

Ari Koponen ps

Kirjallinen kysymys tulkkauspalvelun ja -alan ongelmista

Eduskunnan puhemiehelle

Kuurojen liiton tiedotteen (2.12.2022) mukaan Kelan viittomakielen tulkkauspalvelun kanssa on ollut ongelmia. Tulkkauspalveluun oikeutetut ovat jääneet ilman tulkkia ennätyselliset lähes 9 000 kertaa.

Tulkkauksen puuttuminen kuormittaa tulkin käyttäjiä kohtuuttomasti. Kyseessä ovat olleet pääosin iltaisin ja viikonloppuisin tapahtuvat tilaukset, mutta kuitenkin samaan aikaan tulkkien ja asiakkaiden yhteisissä someryhmissä tulkit ovat ilmoittaneet olevansa ko. ajankohtana vapaana tai ettei tilausta näy Kelan tulkkikalenterissa. Ilman tulkkia jääneitä tilauksia oli Kelan tilastojen mukaan jo lokakuuhun mennessä noin 29 % enemmän vuoteen 2021 verrattuna.

Kuurojen Liitto ei ole saanut tiedotteensa mukaan Kelasta tyydyttävää selitystä tai ratkaisua tulkkauspalvelun ongelmiin.

Tulkkausala on ollut jo pidempään haasteiden kourissa, esimerkiksi kilpailutusten vuoksi. Vuosi sitten (25.11.2021) tulkit järjestivät työnseisauksen, jolla vastustettiin huonoja työehtoja ja julkishallinnon lähes pelkästään hintaan perustuvia kilpailutuksia. Tulkkaus on vaativaa asiantuntijapalvelua, joten on selvää, ettei palveluita tulisi hankkia tai arvioida vain hinnan perusteella. Tulkit ovat myös huolissaan ammattinsa arvostuksen laskusta viime vuosien aikana. Akateeminen ammatti on muuttunut suurten maahanmuuttajakielten tulkkiryhmäksi, joilla kaikilla ei ole alan koulutusta.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Aikooko hallitus kehittää Kelan tulkkauspalveluiden toimivuutta,

ja jos aikoo, niin millä aikataululla ja mitä toimenpiteitä hallitus tulee tekemään tilanteen korjaamiseksi ja

tunnistaako ja tunnustaako hallitus tulkkausalan ongelmat?

Helsingissä 13.12.2022

Ari Koponen ps